

2006ZCW105A

Veilig Vangnet

Deelprojecten november 2006

Naar een gerichte verbetering van de ketenbenadering in de maatschappelijke opvang van daklozen.

Project in het kader van de Sociale Agenda van de Provincie Utrecht

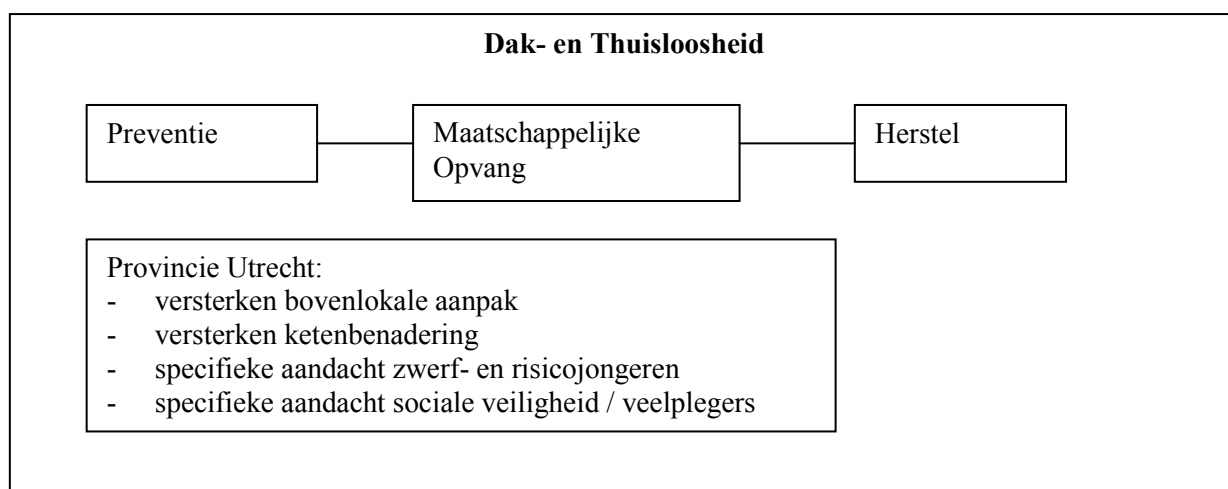
Onderwerp	Toelichting
Projectnaam	Veilig Vangnet
Betreft	Projectplan
Behandelend ambtenaar	V. van Esch
Verantwoordelijk ambtenaar	D. Buckers
Verantwoordelijk bestuurder	A. Kamp
Versie historie	November 2006
Origineel	
Kopie	

1. Doelstelling, voortgang en resultaten project Veilig Vangnet

In 2004 is in nauwe samenwerking met de gemeenten Utrecht en Amersfoort een start gemaakt met het project Veilig Vangnet. Algemene doelstelling van het project Veilig Vangnet is de maatschappelijke opvang van dak- en thuislozen te verbeteren waarmee de sociale veiligheid en leefbaarheid toenemen. In samenwerking met de gemeenten worden daarbij nadrukkelijk twee sporen gevolgd: enerzijds gaat het om een verbeterde signalering en begeleiding van problemen bij dak- en thuislozen, anderzijds om het voorkomen en beheersen van de overlast.

In 2007 moet het project Veilig Vangnet hebben bijgedragen aan de verbetering van de keten in de maatschappelijke opvang ten opzichte van 2003. Concreet betekent dit dat het aantal dak- en thuislozen is afgenomen en dat de overlast is afgenomen.

De projecten die binnen Veilig Vangnet worden uitgevoerd kenmerken zich door het feit dat ze zijn gericht op een ontkokering van verschillende beleidsterreinen en op de uitwerking van een integrale, veelal bovenlokale aanpak.

Om de doelstelling van Veilig Vangnet te kunnen vertalen in concrete resultaten zijn in de afgelopen periode een aantal deelprojecten in uitvoering genomen. In dit projectplan worden een aantal nieuwe deelprojecten beschreven die in samenwerking met de verschillende partners in uitvoering zullen worden genomen om de geformuleerde doelstellingen te kunnen realiseren.

Tussentijdse Resultaten

Veilig Vangnet heeft een looptijd van drie jaar en zal in de loop van 2007 worden afgerond

In overleg met een groot aantal betrokken partijen is een aantal projecten geïnitieerd die een bijdrage moeten leveren aan een verbetering van de maatschappelijke opvang.

Ondanks de korte looptijd van de projecten kunnen reeds enkele tussentijdse evaluatieve opmerkingen worden gemaakt:

- Bij de start van de Sociale Agenda is er voor gekozen om op een aantal terreinen samen te gaan werken met de *grote steden Amersfoort en Utrecht* omdat daar een belangrijk deel van de sociale problematiek zich concentreert. Deze samenwerking heeft concreet vorm gekregen en vastgesteld kan worden dat deze samenwerking tot positieve resultaten leidt. Zowel op het terrein van concrete projectresultaten als op samenwerkingsniveau tussen de provincie en beide gemeenten.
- De rol van de provincie wordt met name ook zichtbaar bij de verbetering die te constateren is in de samenwerking tussen de *centrumgemeenten en de regiogemeenten*. De verhouding tussen centrumgemeenten en regiogemeenten op het terrein van de maatschappelijke opvang was moeizaam. Binnen het project Veilig Vangnet is zowel de samenwerking tussen Amersfoort en Veenendaal als de samenwerking tussen Utrecht en de regiogemeenten geïntensiveerd.
- Er zijn positieve reacties op het feit dat de provincie zich richt op het *thema maatschappelijke opvang en sociale veiligheid*. Juist omdat de provincie als onafhankelijk middenbestuur de

- samenwerking tussen verkokerde partijen stimuleert. Zo is in een aantal projecten de samenwerking tussen maatschappelijke opvang, woningcorporaties, politie en justitie aan de orde.
- Een van de aandachtspunten binnen Veilig Vangnet is de preventie van dak- en thuisloosheid. In de samenwerking met de regiogemeenten heeft dit zich vooral vertaald in het opzetten van oggz-meldpunten.
 - Ook al zijn de projecten relatief kort van start, er zijn al **concrete resultaten** te melden:
 - in het deelproject 'Op Eigen Benen' worden reeds een tiental zwerfjongeren intensief begeleid naar een zelfstandige woonsituatie;
 - er zijn vier bovenlokale oggz-meldpunten in ontwikkeling. Hier zijn inmiddels 18 gemeenten bij betrokken.
 - het project waarbinnen minderjarige ex-AMA's worden opgevangen en begeleid is zeer succesvol en is inmiddels ook landelijk erkend als 'voorbeeldproject'. 250-300 jongeren zijn intensief begeleid.
 - tussen Amersfoort en Veenendaal zijn structurele afspraken gemaakt over de samenwerking in de komende jaren. Hierdoor kan er in de Valleiregio een sluitende ketenaanpak worden gerealiseerd.
 - In Amersfoort en Utrecht zijn projecten opgestart om door middel van sociale activering, de reïntegratie van dak- en thuislozen te stimuleren. Op jaarbasis wordt het aantal reactiveringstrajecten met 50 plaatsen uitgebreid.
 - Er is een methodiek in ontwikkeling om te voorkomen dat jongeren als gevolg van zwaar middelengebruik afglijden naar een bestaan in de marge en dakloosheid.

2. Uitgangspunten en aanpak 2006

Binnen de plannen voor de Sociale Agenda zijn er voor 2006 opnieuw middelen gereserveerd voor Veilig Vangnet

Bij de aanpak van dit laatste projectjaar wordt voortgebouwd op de aanpak in de afgelopen jaren. Daarbij gaat het om het realiseren van de vier subdoelstellingen die in overleg met Utrecht en Amersfoort binnen Veilig Vangnet zijn geformuleerd:

- het verbeteren van de bovenlokale/regionale samenwerking in de provincie Utrecht op het terrein van de maatschappelijke opvang van dak- en thuislozen;
- het verbeteren van de ketenaanpak preventie-opvang-herstel;
- het versterken van de aanpak voor de specifieke groep zwerfjongeren;
- het versterken van de ketenaanpak op het terrein van veelplegers/ sociale veiligheid.

In dit laatste projectjaar zullen een aantal nieuwe accenten worden gelegd die aansluiten bij recente ontwikkelingen en bij het kabinetsbeleid (zie o.a. *'Plan van Aanpak verloedering en overlast, ministerie VWS, 2004'*).

De nieuwe accenten die binnen Veilig Vangnet worden gelegd zijn:

- (Nog) meer investeren in de versterking van de ketenaanpak tussen centrumgemeente, regiogemeenten en zorgaanbieders, politie en justitie zodat er een provinciebrede verbetering van de maatschappelijke opvang wordt gerealiseerd. Hierbij gaat zowel om de samenwerking op het terrein van de signalering en dienstverlening als om samenwerking op het terrein van sociale veiligheid. In vergelijking met de eerste projectjaren ligt het accent meer bij het ondersteunen van projecten in of met regiogemeenten omdat daar nog de nodige nieuwe initiatieven moeten worden opgezet.
- Meer aandacht voor de problematiek van zwerf- en risicjongeren en zwerfjongeren. Deze doelgroep heeft een zeer kwetsbare positie. Daar komt bij dat op dit moment de zorg voor en de ondersteuning van deze groep sterk is versnipperd over verschillende 'systemen': de jeugdzorg, de maatschappelijke opvang, het jeugd beleid, politie en justitie-ketens daarbij de verbetering van de aansluiting tussen de jeugdzorg op de maatschappelijke opvang. De provincie kan vanuit Veilig Vangnet een impuls bieden om deze systemen beter te laten aansluiten. Het past ook bij de wettelijke taak van de provincie op het terrein van de Jeugdzorg.

De hierboven beschreven doelstellingen en aanpak op hoofdlijnen zijn vertaald in een gerichte projectmatige aanpak. In dit projectplan worden de nieuwe deelprojecten beschreven die op basis van besluitvorming door GS in uitvoering genomen kunnen worden.

3. Financiën

Voor de ontwikkeling en uitvoering van projecten binnen Veilig Vangnet is voor 2006 in totaal €626.000,- beschikbaar. Hiervan is middels een besluit van GS d.d. 4 juli 2006 reeds € 255.355. aangewend Financiering vindt plaats onder voorwaarde van co-financiering.

Met deze nieuwe projectvoorstellen is een bedrag gemoeid van €.173.183

Er zijn nog andere projecten in ontwikkeling. Deze projectplannen zullen die de komende maanden ter besluitvorming worden voorgelegd. De niet in 2006 aan te wenden middelen zullen via de Reserve projecten worden overgeheveld naar het boekjaar 2007.

Inzet middelen deelprojecten Veilig Vangnet november 2006

Versterking bovenlokale aanpak in de regio Midden-Nederland en in de regio Eemland	€ 83.183
Verbetering doorstroom maatschappelijke opvang in Amersfoort/Eemland	€ 90.000
Totaal	€ 173.183

Bijlage

Samenvattende Projectbeschrijvingen Veilig Vangnet november 2006

1. Versterking bovenlokale aanpak

1a. Versterking en concretisering ketensamenwerking centrumgemeenten-regiogemeenten op het terrein van maatschappelijke opvangen oggz

Onderwerp	Toelichting
Projectnaam	Versterking en concretisering ketensamenwerking centrumgemeente-regiogemeenten op het terrein van de maatschappelijke opvang en oggz
Projectleiding	GGD Midden-Nederland en GGD Eemland
Samenwerkings-Partners	Regiogemeenten, centrumgemeenten, oggz-instellingen, woningcorporaties, instellingen voor maatschappelijke opvang.
Projectinhoud	<p>Doelstelling: het implementeren van een oggz-meldpunt (Midden-Nederland) en het versterken van de gezamenlijke oggz-activiteiten in het gewest Eemland.</p> <p>Achtergrond: Een van de centrale uitgangspunten van het project Veilig Vangnet is dat de verbetering van de maatschappelijke opvang alleen maar mogelijk is met een goede bovenlokale aanpak. Daarbij is mede door het project Veilig Vangnet in toenemende mate draagvlak ontstaan voor een nieuwe en passende taakverdeling tussen centrumgemeente en regiogemeenten (die ook past bij de nieuwe WMO). Centrumgemeenten hebben de centrale rol bij daadwerkelijke opvang van dak- en thuislozen. Regiogemeenten hebben met name een preventieve taak bij het voorkomen van dakloosheid en bij het natraject als het gaat om het begeleiden van mensen die vanuit de maatschappelijke opvang in de centrumgemeente terug willen naar hun dorp/gemeente van herkomst. Door de regiogemeenten wordt deze aanpak uitgewerkt in het kader van het oggz-beleid (openbare geestelijke gezondheidszorg)</p> <p>In het kader van Veilig Vangnet is het afgelopen jaar een begin gemaakt met het ondersteunen van de regiogemeenten.</p> <p>In Utrecht-west is een model ontwikkeld voor een oggz-meldpunt. Een dergelijk meldpunt waarin diverse partijen op lokaal/bovenlokaal niveau samenwerken maakt het mogelijk om vroegtijdig kwetsbare burgers/zorgmijders te signaleren en hen toe te leiden naar geschikte ondersteuning/behandeling. In de afgelopen maanden is dit model verder uitgewerkt. De GGD-Midden Nederland zal in overleg met de verschillende gemeenten het model voor het oggz-meldpunt verder implementeren.</p> <p>In Eemland is de afgelopen periode met steun van de gemeente Amersfoort en de provincie Utrecht veel geïnvesteerd in de ontwikkeling van oggz-beleid. Dit heeft o.a. geleid tot concrete samenwerking op het terrein van voorkomen huisuitzettingen en bij de aanpak van de veelplegersproblematiek. Daarnaast is de samenwerking tussen de verschillende ketenpartners in GGD-verband verbeterd. Het streven is erop gericht dat de gemeenten per 1-1-2008 het oggz 'vangnet' zelf structureel gaan financieren. 2007 kan daarbij worden beschouwd als overgangsjaar waarbij in samenwerking met de gemeenten en de GGD verder invulling wordt gegeven aan een sluitende keten op het terrein van de openbare geestelijke gezondheidszorg.</p> <p>Hiermee ontstaat in de regio Eemland een samenwerkingsverband van centrum- en regiogemeenten dat erop is gericht de zorg aan kwetsbare burgers op verschillende terreinen (zorg, wonen, begeleiding) af te stemmen en te verbeteren</p> <p>Het gaat hierbij om twee projecten die al in het kader van Veilig Vangnet zijn gestart ontwikkeld en nu de implementatiefase ingaan</p> <p>Resultaten:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - afspraken tussen centrumgemeente en regiogemeenten over samenwerking op het terrein van de oggz - brede invoering in Midden-Nederland van een oggz-meldpunt. Dit leidt tot een vroegtijdige signalering en toeleiding naar ondersteuning/behandeling van kwetsbare burgers - verdere implementatie van het VIA-project (voorkomen huisuitzettingen) in Eemland - afgestemde registratiesystemen en een casuïstiek-overleg in de gemeente Amersfoort
Tijd	In beide regio's zullende projecten eind 2007 zijn afgerond
Financiën	<p>Kosten Kosten totale project.: € 219.000</p> <p>Financiering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provincie Utrecht € 31.000 (regio Eemland) - Overige partijen € 52.183(regio Midden-Nederland) € 135. 817
Evaluatie	De resultaten van het project zullen worden vastgelegd in een eindverslag en in concrete samenwerkingsafspraken.

2. Verbetering doorstroom maatschappelijke opvang in Amersfoort/Eemland

Onderwerp	Toelichting
Projectnaam	Verbetering doorstroom maatschappelijke opvang in Amersfoort/Eemland
Projectleiding	Stichting IKS
Samenwerkingspartners	Gemeente Amersfoort, provincie Utrecht, Kwintes, ggz-instellingen, dagloonproject
Projectinhoud	<p>Doelstelling: het versterken van de doorstroom in de maatschappelijke opvang in de gemeente Amersfoort</p> <p>Achtergrond: Door de groei van de afgelopen jaren heeft de gemeente Amersfoort in toenemende mate te maken met de ‘grote stad’-problematiek. Dit komt o.a. tot uiting in de groei van het aantal dak- en thuislozen en in de overlastproblematiek. De gemeente Amersfoort heeft met een actief beleid vooral geïnvesteerd in de uitbreiding en differentiatie van de opvangcapaciteit (op basis van de beleidsnota ‘Zorg onder dak’). Een logische vervolgstap in het beleid is om de doorstroom in de maatschappelijke opvang te verbeteren. Te vaak blijven mensen hangen in de opvanginstellingen terwijl het nadrukkelijk zou moeten gaan om tijdelijke opvang waarna mensen zo veel mogelijk doorstromen naar een ‘gewone’ woonsituatie en weer gaan deelnemen aan het arbeidsproces. Deze doorstroom stagneert om een aantal redenen: de opvanginstellingen zijn onvoldoende gefocust op het stimuleren van activering, de samenwerking tussen instellingen in de ‘keten’ op dit terrein moet worden verbeterd, sommige schakels in de keten moeten worden versterkt Hoe kun je voorkomen dat mensen te lang in het daklozen-circuit blijven hangen, hoe kun je bevorderen dat met een gericht begeleiding de maatschappelijke participatie wordt verhoogd ? Dit streven sluit direct aan bij de doelstelling van Veilig Vangnet dat immers is gericht op de versterking van de ketenbenadering preventie-opvang-herstel.</p> <p>Stichting IKS is in Amersfoort de grootste instelling voor maatschappelijke opvang. Door de Stichting IKS wordt een gerichte benadering uitgewerkt om de doorstroom in de maatschappelijke opvang te bevorderen. Het gaat hierbij om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het bevorderen van sociale activering: met deelname aan maatschappelijk zinvolle activiteiten wordt het sociaal isolement doorbroken. Hiermee wordt mogelijk een eerste stap gezet naar betaald werk - het opzetten van laagdrempelige woonvoorzieningen waar 24-uurs begeleiding en structuur geboden kan worden. Het gaat om een woonvoorziening voor cliënten die als gevolg van o.a. verslaving niet meer in bestaande woonvormen gehandhaafd kunnen worden en/of waar de bestaande beschermd wonen voorzieningen te hoog gegrepen zijn. <p>Aanpak: Stichting IKS gaat via een gerichte benadering het aanbod op het terrein van sociale activering uitbreiden. Daarvoor zullen methodieken worden uitgewerkt, zullen medewerkers worden toegerust en zal de interne organisatie op deze taak worden ingericht. Daarnaast zal in samenwerking met Kwintes (fusie-organisatie van RIBW Flevoland en Vindicta RIBW) een laagdrempelige woonvoorziening worden ingericht voor de oggz/ggz doelgroep. Hiermee ontstaat er in Amersfoort een diverser aanbod aan woonvoorzieningen voor mensen met min of meer ernstige psychiatrische problemen.</p> <p>Resultaten:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - 80 % van de doelgroep langdurig daklozen neemt deel aan een aansluitend en toereikend aanbod sociale activering - Het gaat hierbij om in totaal ongeveer 200 cliënten - Er is een gezamenlijke woonvoorziening ontwikkeld voor de oggz/ggz-doelgroep in Amersfoort
Tijd	De verschillende deelprojecten worden afgerond in 2007/2008.
Financiën	<p>Kosten Kosten totale project:: € 350.000</p> <p>Financiering:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Provincie Utrecht € 90.000 - Overige partijen € 260.000
Evaluatie	Van de verschillende deelprojecten worden projectresultaten en eindproducten gepresenteerd. De effecten worden gemeten in de Veilig Vangnet-monitor